

ZBORNİK INSTITUTA ZA
ARHEOLOGIJU

SERTA INSTITUTI
ARCHAEOLOGICI

KNJIGA
VOLUME 15

HOMO UNIVERSALIS

zbornik radova posvećen Zorku Markoviću povodom 65. obljetnice života

Zagreb, 2020.

HOMO UNIVERSALIS:

ZBORNIK RADOVA POSVEĆEN ZORKU MARKOVIĆU POVODOM 65. OBLJETNICE ŽIVOTA

Zagreb, 2020

ZBORNİK INSTITUTA ZA ARHEOLOGIJU
SERTA INSTITUTI ARCHAEOLOGICI
KNJIGA / VOLUME XV

IZDAVAČ / PUBLISHER

Institut za arheologiju, Jurjevska 15, 10000 Zagreb

GLAVNI UREDNIK / EDITOR-IN-CHIEF

Marko Dizdar

IZVRŠNI UREDNICI / MANAGING EDITORS

Katarina Botić

Hrvoje Kalafatić

RECENZENTI / REVIEWERS

Klara Buršić-Matijašić

Robert Matijašić

Miklós Takács

UREDNIČKO VIJEĆE / EDITORIAL BOARD

Alenka Tomaž (Koper), Marcel Burić (Zagreb), Igor Kulenović (Zadar), Saša Kovačević (Zagreb), Ivana Ožanić Roguljić (Zagreb), Siniša Krznar (Zagreb)

PRIJEVOD / TRANSLATION

Katarina Botić i autori (engleski jezik)

Autori (njemački jezik)

Katarina Botić (hrvatski jezik)

LEKTORI / LANGUAGE EDITORS

Katarina Botić (engleski i hrvatski jezik)

Autori (njemački jezik)

KOREKTURA / PROOFREADING

Katarina Botić

OBLIKOVANJE I RAČUNALNI SLOG / DESIGN AND LAYOUT

Hrvoje Jambrek

TISAK / PRINTED BY

Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb

CIRCULATION

330 kom

Tiskano sredstvima Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske
Financially supported by the Ministry of Science and Education of the Republic of Croatia

©Institut za arheologiju u Zagrebu. Sva prava pridržana.

©Institute of Archaeology Zagreb. All rights reserved.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001106279
A CIP catalogue record for this book is available in the Online Catalogue of the National and University Library in Zagreb as 001106279

ISBN 978-953-6064-51-9

PREDGOVOR / FOREWORD	7
----------------------	---

BIBLIOGRAFIJA / BIBLIOGRAPHY	11
------------------------------	----

JASNA JURKOVIĆ ZORKO MARKOVIĆ I ZAVIČAJNI MUZEJ NAŠICE <i>ZORKO MARKOVIĆ AND NAŠICE LOCAL HISTORY MUSEUM</i>	19
--	----

LANA OKROŠA ROŽIĆ ZORKO MARKOVIĆ – PRVI ARHEOLOG GRADSKOG MUZEJA KRIŽEVCI <i>ZORKO MARKOVIĆ – THE FIRST ARCHAEOLOGIST OF THE KRIŽEVCI TOWN MUSEUM</i>	27
---	----

KORNELIJA MINICHREITER SURADNJA NA ZAJEDNIČKIM PROJEKTIMA, ARHEOLOŠKIM ISTRAŽIVANJIMA I TERENSKIM PREGLEDIMA <i>COLLABORATION ON THE JOINT PROJECTS, ARCHAEOLOGICAL RESEARCH AND FIELD SURVEYS</i>	29
---	----

BRANKO KRANJČEV MOJA SURADNJA S DR. ZORKOM MARKOVIĆEM <i>MY COLLABORATION WITH DR. ZORKO MARKOVIĆ</i>	37
---	----

ROBERT ČIMIN DOPRINOS ZORKA MARKOVIĆA U RAZVOJU MUZEJA GRADA KOPRIVNICE <i>ZORKO MARKOVIĆ'S CONTRIBUTION TO THE DEVELOPMENT OF THE KOPRIVNICA TOWN MUSEUM</i>	49
---	----

KORNELIJA MINICHREITER ARHITEKTURA RANONEOLITIČKOG NASELJA I UKOPNOG PROSTORA STARČEVAČKE KULTURE GALOVO U SLAVONSKOM BRODU <i>ARCHITECTURE OF THE EARLY NEOLITHIC SETTLEMENT AND THE BURIAL SPACE OF THE STARČEVO CULTURE GALOVO IN SLAVONSKI BROD</i>	59
--	----

BRUNISLAV MARIJANOVIĆ ARHEOLOŠKI I NEKI SOCIOLOŠKI ASPEKTI GROBOVA BR. 1 I BR. 2 IZ SMILČIĆA – ISKOPAVANJE 2016./17. – <i>ARCHAEOLOGICAL AND SOME SOCIOLOGICAL ASPECTS OF GRAVES NO. 1 AND NO. 2 FROM SMILČIĆ – EXCAVATION 2016/17 –</i>	89
---	----

JUDIT REGENYE A SEMI-FINISHED SPONDYLUS ARTEFACT. EVIDENCE OF MARINE SHELL PROCESSING BY THE LBK POPULATION IN TRANSDANUBIA <i>POLUZAVRŠEN SPONDYLUS PREDMET. DOKAZI O OBRADI MORSKIH ŠKOLJAKA OD STRANE LTK POPULACIJE U TRANSDANUBIJI</i>	105
MÁRIA KÁROLYI A BOAT ON THE MEADOW – DATA TO THE SIGNS AND LONG-DISTANCE CONNECTIONS OF THE LATE NEOLITHIC LENGYEL CULTURE <i>ČAMAC NA LIVADI – PODACI O ZNAKOVIMA I VEZAMA KASNONEOLITIČKE LENĐELSKJE KULTURE S UDALJENIM PODRUČJIMA</i>	115
MAJA KRZNARIĆ ŠKRIVANKO VINKOVCI – ZABLAĆE: NOVOOTKRIVENI LOKALITET SOPOTSKE KULTURE NA VINKOVAČKOM PODRUČJU <i>VINKOVCI – ZABLAĆE: NEWLY DISCOVERED SITE OF SOPOT CULTURE IN VINKOVCI REGION</i>	127
TIHOMILA TEŽAK-GREGL O NEKIM TEHNOLOŠKIM ASPEKTIMA KASNOLENĐELSKJE KERAMIKE IZ OZLJA <i>ON SOME TECHNOLOGICAL ASPECTS OF LATE LENGYEL POTTERY FROM OZALJ</i>	141
ANTON VELUŠČEK LJUBLJANSKO BARJE AND ITS PILE-DWELLINGS: AN OVERVIEW <i>LJUBLJANSKO BARJE I NJEGOVA SOJENIČKA NASELJA: PREGLED</i>	147
JASNA ŠIMIĆ PRAPOVIJESNI BESTIJARIJ. SIMBOLIZAM GOVEDA U PRAPOVIJESTI <i>PREHISTORIC BESTIARIUM. THE SYMBOLISM OF CATTLE IN PREHISTORY</i>	165
LEA ČATAJ MALI KOMOR – VRCI: POČETAK ENEOLITIKA U ZAGORJU <i>MALI KOMOR – VRCI: THE BEGINNING OF THE ENEOLITHIC IN ZAGORJE</i>	173
JACQUELINE BALEN, JOSIP ZORIĆ METALNI NALAZI LASINJSKE KULTURE S NALAZIŠTA PAJTENICA – VELIKE LIVADE <i>METAL FINDS OF THE LASINJA CULTURE FROM PAJTENICA – VELIKE LIVADE SITE</i>	187
LUKA BEKIĆ, DARIO VUJEVIĆ LASINJSKA KULTURA NA BREZJU KOD VARAŽDINA <i>LASINJA CULTURE AT BREZJE NEAR VARAŽDIN</i>	195

LÁSZLÓ ANDRÁS HORVÁTH EINE BESONDERE GEFÄßFORM DER KUPFERZEIT IM KARPATENBECKEN <i>POSEBNA VRSTA POSUDE IZ BAKRENOG DOBA U KARPATSKOJ KOTLINI</i>	227
ŽELIMIR BRNIĆ STRATIGRAFIJA VUČEDOLA. KRONOLOGIJA KASNOG ENEOLITIKA – PRIJELAZNOG PERIODA I RANO BRONČANO DOBA U PANONSKOM PROSTORU <i>STRATIGRAPHIE VON VUČEDOL. CHRONOLOGIE DES SPÄTNEOLITHIKUMS – ÜBERGANGSZEIT UND FRÜHE BRONZEZEIT IM PANNONISCHEN BEREICH</i>	241
KRISTINA MIHOVILIĆ ENIGMATSKI PREDMET – KRUŠNI IDOL IZ NEZAKCIJA <i>ENIGMATIC OBJECT – BREAD IDOL FROM NESACTIUM</i>	309
ANDREJA KUDELIĆ, MARTA MILEUSNIĆ SASTAV LONČARSKE SMJESE LICENSKE I KISAPOSTAG KERAMIKE <i>COMPOSITION OF CLAY PASTE OF LITZEN AND KISAPOSTAG POTTERY</i>	317
GORAN JAKOVLJEVIĆ BRONČANODOBNA OSTAVA IZ VELIKE TRNOVITICE I OSTALI BRONČANI NALAZI IZ FUNDUSA GRADSKOG MUZEJA BJELOVAR <i>BRONZE AGE HOARD FROM VELIKA TRNOVITICA AND OTHER BRONZE FINDINGS FROM THE HOLDINGS OF THE TOWN MUSEUM BJELOVAR</i>	327
MARIJANA KRMPOTIĆ KRAJ KASNOG BRONČANOG I POČETAK STARIJEG ŽELJEZNOG DOBA U DONJEM MEĐIMURJU <i>THE END OF THE LATE BRONZE AGE AND THE BEGINNING OF THE IRON AGE IN THE LOWER MURA RIVER VALLEY</i>	357
MARIJA BUZOV ŽIVOTINJE U RIMSKIM AMFITEATRIMA <i>ANIMALS IN ROMAN AMPHITHEATRES</i>	393
GORDANA DIVAC PRILOG ZA POZNAVANJE ANTIČKE TOPOGRAFIJE KRAPINSKO ZAGORSKE ŽUPANIJE <i>CONTRIBUTION TO THE KNOWLEDGE OF ANCIENT TOPOGRAPHY OF KRAPINA- ZAGORJE COUNTY</i>	409

ŽELJKO DEMO O NALAZIŠTU I ISKOPAVANJIMA RANOSREDNJOVJEKOVNOG GROBLJA NA PESKIMA KOD KLOŠTRA PODRAVSKOG KRAJEM 19. STOLJEĆA <i>ABOUT THE SITE AND THE EXCAVATIONS OF THE EARLY MEDIEVAL CEMETERY AT PESKI NEAR KLOŠTAR PODRAVSKI AT THE END OF THE 19TH CENTURY</i>	425
TAJANA SEKELJ IVANČAN ARHEOLOŠKI TRAGOVI NASELJENOSTI SUŠINA U VIRJU TIJEKOM RAZVIJENOGA SREDNJEG VIJEKA <i>ARCHAEOLOGICAL TRACES OF THE SUŠINE POPULATION IN VIRJE DURING THE HIGH MIDDLE AGES</i>	441
MARINA ŠIMEK IZRADA PRAČKE VITLAČE. NASLJEĐE IZ ARHEOLOŠKE PROŠLOSTI? <i>MAKING OF A SLING. A LEGACY FROM THE ARCHAEOLOGICAL PAST?</i>	463
JADRANKA BOLJUNČIĆ ZVONIMIROVO – VELIKO POLJE (NORTHERN CROATIA): SELECTED CUT- RELEVANCE CASES FROM THE "EARLY BURIAL SERIES" – REVIEW OF MOLECULAR, BONE AND CT SCAN EVIDENCES SUPPLEMENTED WITH SOME NEW DATA <i>ZVONIMIROVO – VELIKO POLJE (SJEVERNA HRVATSKA): ODABRANI NAJVAŽNIJI SLUČAJEVI IZ „STARIJEG UKOPNOG NIZA“ – PREGLED MOLEKULARNIH, KOŠTANIH I CT DOKAZA NADOPUNJEN NEKIM NOVIM PODACIMA</i>	471

PREDGOVOR

Izrada Zbornika radova Instituta za arheologiju, kojim obilježavamo 65. godišnjicu života dr. sc. Zorka Markovića, bila je u isto vrijeme i zahvalna i teška zadaća jer je broj kolega koji su surađivali sa Zorkom Markovićem ili koristili njegove objavljene radove bio vrlo velik. Njegova nesebična pomoć i veliko znanje koje godinama dijeli s velikim brojem kolega svih struka ogledaju se u redovima ovdje odabranih radova, iako ovaj svezak nije dovoljan za sav iskazan interes.

Zorko Marković rođen je u Podgoraču kod Našica 1951. godine. Gimnaziju završava u Našicama, a diplomu studija arheologije i povijesti obranom diplomskog rada „Arheološka topografija našičke općine“ 1975. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Iste je godine dobio Prvomajsku nagradu Sveučilišta u Zagrebu za rad „Problem eneolita u našičkoj regiji“ koji je objavljen u Arheološkom vestniku 27 u Ljubljani 1997. godine i time već rano priznanje za svoj rad na arheološkim temama. Nakon završenog studija radi u Elektrometalskom školskom centru u Osijeku u školskoj godini 1975./1976. U Gradskom muzeju Križevci zaposlen je kraće vrijeme (1977. – 1978.) te 1978. godine prelazi u Muzej grada Koprivnice u kojem ostaje do 2000. godine kao kustos i muzejski savjetnik. Upravo su godine provedene u ovom muzeju bile najplodonosnije u njegovom stručnom i znanstvenom radu, kruna čega je bila izrada doktorske disertacije vrlo opširne teme „Problem kontinuiteta kultura i stanovništva sjeverne Hrvatske od ranog neolita do početka brončanog doba“, obranjene na Sveučilištu u Ljubljani, 6. lipnja 1989. godine. Time je Zorko Marković postao prvi doktor znanosti u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Disertacija je objavljena u nakladi Muzeja grada Koprivnice 1994. godine pod naslovom „Sjeverna Hrvatska od neolita do brončanog doba. Problem kontinuiteta stanovništva i kultura sjeverne Hrvatske od ranog neolita do početka brončanog doba“. U Institutu za arheologiju u Zagrebu radi od 2006. godine do umirovljenja kao znanstveni i viši znanstveni suradnik na projektu „Prapovijesni identitet prvih zemljoradničkih kultura kontinentalne Hrvatske“ (voditelj od 2010. do 2013. g.) te kao voditelj projekta „Strategic use of landscape“ (IP-11-2013-3700) Hrvatske zaklade za znanost (2014. – 2016.).

Terenska arheološka istraživanja započeo je voditi vrlo rano, u početku za Zavičajni muzej Našice (Koška – Pjeskana 2, 1974.; Podgorač – Ražište i Našice – Građa, 1975.; Podgorač – Gaj 19789), a nastavio je i drugdje u sjevernoj Hrvatskoj: Koprivnička Rijeka – Rudina 1 (1978. – 1979.), Koprivnički Bregi – Seče (1979. – 1987.), Koprivnički Ivanec – Piškornica (1980. – 1984.), Delovi – Grede (1982.), Jasenaš kod Virovitice (1988.), Novi Perkovci – Krčavina kod Đakova (2005. – 2006.) te još tridesetak manjih istraživanja (Koprivnica – Farkašić, Đelekovec – Ščapovo, Delovi – Grede I, Kamengrad i dr.). Bio je, također, suradnik u brojnim istraživanjima: Brezovljani (od 1973. nadalje), tel Pepelana (1985.), Podgorač (1973. – 1974.), Sv. Petar Ludbreški (1978.), Slavonski Brod – Galovo (od 2001.), Beketinci – Bentež (2007. – 2008.) itd. U terenski rad treba svakako ubrojiti i brojne terenske preglede koje je vršio samostalno u sklopu djelatnosti matičnih muzeja ili u suradnji s kolegama iz većeg broja muzeja kontinentalne Hrvatske.

Sudjelovao je na međunarodnim i domaćim znanstvenim skupovima s predavanjima te u organizaciji skupova Hrvatskog arheološkog društva u Koprivnici (1986.) i Našicama (2003.). Autor je niza manjih izložbi u Koprivnici (od 1979.) te Križevcima i Našicama, kao i koautor većih izložbi („Keramika u sjeverozapadnoj Hrvatskoj“, 1980.; „40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj“, 1986./87. i dr.). Također je autor nekoliko stalnih postava u Muzeju grada Koprivnice. Više godina bio je član uredništva Podravnog zbornika u Koprivnici te glavni urednik i član uredništva glasila muzeja sjeverozapadne Hrvatske – Muzejski vjesnik. Bio je član uredništva i koautor publikacije „Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske“ (dva izdanja, 1990. i 1997.). Dugogodišnji je član Hrvatskog arheološkog društva (jedno vrijeme i član Izvršnog odbora), bio je tajnik Povijesnog društva Koprivnica, član Arbeitsgemeinschaft – Neolithikuma, kao i muzejskih društava Slavonije i Baranje te sjeverozapadne Hrvatske.

Posebnost Zorka Markovića očituje se u tome da je kroz svoj radni vijek redovito objavljivao svoja istraživanja, u početku uz podršku prof. dr. sc. Stojana Dimitrijevića (već 1971. godine), a kasnije samostalno. Pisani opus Zorka Markovića obuhvaća veliki broj znanstvenih, ali i stručnih radova, kako arheološke tako i povijesne, muzeološke i kulturne tematike. Popis radova koji donosimo u ovome Zborniku samo je izbor objavljenih radova – istraživanje opusa Zorka Markovića moguća je tema za jedan diplomski rad. No, posebnost Zorka Markovića ne staje ovdje. Osim stručnih i znanstvenih radova, objavljivao je novinske članke različitih tema, bio je jedan od osnivača i član Mariška benda iz Koprivnice, pisao je i objavljivao pjesme i prozu. Širinu obrazovanja i interesa naslijedio je od generacija svoje obitelji koja je kroz turbulentno 20. stoljeće podnijela značajne žrtve, a sudbinu koje je i sam Zorko Marković dijelio. Neshvaćeni genij svojega vremena, borac za istinu i znanje, upornim je radom u svakom okruženju u kojem se našao zaslužio poštovanje kolega različitih struka, iako ne i političkih i inih struktura. Njegova nevjerojatno jasna analiza društva, objavljena u časopisu „Oko“ (br. 99, 25.12.1975. – 15.1.1976., str. 4) i danas je vrlo aktualan tekst te možda najbolje ilustrira njegovu Don Quijoteovsku „borbu s vjetrenjačama“. U svakom pogledu *homo universalis*, renesansni mudrac, sanjar i vizionar, Zorko Marković je možda najveće priznanje za svoj dugogodišnji rad doživio krajem radnoga vijeka i prije umirovljenja od strane mladih generacija arheologa, hrvatskog i međunarodnog prostora koji su davno postavljene, ali ponekad slabo prihvaćene teorije oživjeli novim istraživanjima. Vrhunac znanstvenog rada Zorko Marković postigao je u okrilju Instituta za arheologiju nastavljajući rad na projektima i temama vezanim uz gotovo sva razdoblja prošlosti, od ranoga neolitka do srednjega vijeka. Hrvatsko arheološko društvo prepoznalo je njegov znanstveni doprinos dodjelom nagrade „Josip Brunšmid“ 2013. godine za monografsko znanstveno djelo „Beketinci – Bentež, naselja iz eneolitika, ranoga i kasnoga srednjega vijeka“ u koautorstvu s dr. sc. Kornelijom Minichreiter te izborom za počasnoga člana 2018. godine.

Svojim radom na očuvanju arheološke, kulturne i povijesne baštine te njezinoj prezentaciji i znanstvenoj obradi, Zorko Marković je zadužio brojne generacije, kako u Institutu za arheologiju tako i u muzejskim i kulturnim ustanovama širom kontinentalne Hrvatske.

Institut za arheologiju i autori radova ovim Zbornikom izražavaju zahvalnost kolegi Zorku Markoviću na dugogodišnjem radu, nesebičnoj suradnji i velikom doprinosu znanosti i kulturi uz želju da nastavi svoj rad i u svojim umirovljenim, ali nikako mirnim danima.

Pitam se, pitam

"Oklo" br. 99, 25.12.1975 - 25.1.1976, str. 4

QUO VADIS, HRVATSKA ARHEOLOGIJO

Kako da se mladi arheolog danas zaposli u SR Hrvatskoj? Recept je prilično jednostavan: ne smije biti ambiciozan, treba raditi isključivo činovničke muzejske poslove i, posve jasno, u muzeje i slične institucije treba doći sa što manje znanja i po mogućnosti bez ikakve reputacije. Reći ćete: ovaj izvod gluposti. Reći ću: ovo su činjenice.

Jer, ako čovjek ima normalne sposobnosti zapažanja, drugi zaključci teško su mogući. Na svim razinama, od visokoškolskih ustanova (uz časne pojedinačne izuzetke), preko raznih zavoda za zaštitu spomenika kulture, pa sve do centralnih (s centralističkim ambicijama) i sitnih provincijskih muzeja, situacija ukazuje da je stanje izuzetno ozbiljno i alarmantno. Neki će reći: u pitanju su novci, jer kod nas se, na žalost, arheologija ne stimulira, te je čitav problem u tome. Odgovor: u tome nije ni jedna trećina problema.

Pogledajmo kakva nam je danas arheologija kao znanost u SR Hrvatskoj: oni koji ne rade i ne pišu ništa i nikako drže priličan broj radnih mjesta. Ako ne vjerujete — provjerite. Onih koji pišu isključivo sitne predizvještaje (što ne treba potcijeniti) ili pak veće, ali dozlaboga loše napravljene, radove, ima otprilike koliko i prvih, možda jedva nešto više. Najzad, onih koji rade i pišu relativno mnogo i dobro (jer, to ipak nisu novinarski radovi) ima vrlo malo. I — gle paradoksa: upravo takvi vrlo teško dolaze do najviših, akademskih titula (primjer arheologa: dr Stojan Dimitrijević; slično i kod povjesničara: dr Nada Klaić).

Gledam li ja ove stvari suviše crno? Sumnjam. Pogledajte arheološke časopise i, naročito, monografije, pa ćete doći do sličnih rezultata. Nakon toga, prođite Zagrebom, Osijekom, Rijekom, Splitom i Dubrovnikom (možda još nekim centrima) i uvidjet ćete da su vaši zaključci (ako ste objektivni) vrlo bliski mojim. Kod onih ljudi koji su svojim nestručnim rovanjima upropastili desetine lokaliteta predstavite se kao mladi ambiciozni arheolog s nešto prakse i pisanih radova iza leđa. Pokušat će vas uvjeriti da ste totalni laik u toj »tako grozno komplikiranoj« znanosti, da radite premalo, da za ozbiljne stvari trebate biti u strogo ozbiljnim godinama (po mogućnosti blizu i iznad pedeset). Iza toga će izraziti sumnju u solidnu izvedbu vaših iskapanja (ako ih imate) i vaših pisanih radova itd. itd.

Vi, dakako, to primete s neslaganjem i neodobravanjem, ali, da ne biste još ispali i posve neodgojeni, mirno saslušate sve. Jer, činjenica je (i vi ste te činjenice svjesni) da vi niste upropastili keltsko-latenski lokalitet na osječkoj ciglani i neke druge prethistorijske i antičke lokalitete po Slavoniji i Baranji, kao ni neke prethi-

storijske i antičke lokalitete u Dalmaciji, te da niste mirno gledali kako bageri, plugovi ili pijuci uništavaju antička i srednjovjekovna groblja ili gradove. Možda je problem u godinama: te sve greške vi još možete učiniti jer ste mladi i budućnost je pred vama. Zato su tu upravo takvi ljudi da vas pouče kako treba raditi i ponoviti svaku njihovu glupost.

Reći ćete: to je sukob generacija. Svugdje je tako. I reći ćete da sve ovo nisam trebao napisati. Starijima treba priznati zasluge. Slažem se, ali, pokušamo li govoriti iskreno (recimo, u duhu proklamiranih načela našega samoupravnog socijalizma), tada treba uvidjeti i greške. Jednostavno stoga da se ne bi nastavilo u sve vijeke vjekova s istom praksom. Mladih ljudi koji žele ozbiljno raditi i koji imaju znanja za taj rad ima u našoj soci-

jalističkoj republici dosta. Radnih mjesta (i onih postojećih — ispražnjenih, i onih koja se uskoro moraju otvoriti) također.

Starih snaga (ne samo po godinama) imamo također dosta i upravo one onemogućavaju normalno i jedino ispravno zapošljavanje onih sposobnih, jer se boje da bi im netko oduzeo slavu (koje, zapravo, niti nemaju) i privilegije.

A arheologija naša anemična nalikuje prastaraj usidjelici koja još uvijek čeka da se dogodi čudo, te da princ na bijelome konju dojaše i izmijeni njezin život iz temelja. I sve to, dakako, samo zbog toga što nije pristojno stvari nazivati pravim imenom.

Zorko MARKOVIĆ, arheolog ●

Karikatura Konstantina CIOUSA (Rumunjska)

Podgorač - Ražište 1975.

Podgorač - Ražište 1975.

Sl. Brod - Galovo
2001.

Pepelana 1985.

Pepelana 1985.

Podgorač - Ražište 2015.

Podgorač - Ražište 2011.

Našice - Šipovac 2002.

TABULA GRATULATORIA

Eszter Bánffy – Frankfurt am Main
Judit Regenye – Veszprém
Mária Károlyi – Szombathely
László András Horváth – Budapest
Viktória Kiss – Budapest
Judit P. Barna – Keszthely
Krisztián Oross – Budapest
Tibor Marton – Budapest
János Jakucs – Budapest
Anton Velušček – Ljubljana
Mitja Guštin – Koper
Kornelija Minichreiter – Zagreb
Tihomila Težak-Gregl – Zagreb
Aleksandar Durman – Zagreb
Stašo Forenbaher – Zagreb
Željko Demo – Zagreb
Darko Periša – Zagreb
Marcel Burić – Zagreb
Jacqueline Balen – Zagreb
Brunislav Marjanović – Zadar
Igor Kulenović – Zadar
Neda Kulenović Ocelić – Zadar
Luka Bekić – Zadar
Arheološki odjel Muzeja Brodskog Posavlja – Slavonski Brod
Robert Čimin – Koprivnica
Lana Okroša Rožić – Križevci
Zoran Homen – Križevci
Jasna Jurković – Našice
Silvija Lučevnjak – Našice

Davor Špoljar – Pregrada
Goran Jakovljević – Bjelovar
Marija Mihaljević – Nova Gradiška
Marina Šimek – Varaždin
Kristina Mihovilić – Pula
Maja Krznarić Škrivanko – Vinkovci
Jasna Šimić – Osijek
Zvonko Bojčić – Osijek
Tomislav Hršak – Osijek
Dragana Rajković – Osijek
Danimirka Podunavac – Osijek
Gordana Divac – Krapina
Vladimir Sokol – Zagreb
Želimir Brnić – Zagreb
Lea Čataj – Zagreb
Marijana Krmpotić – Zagreb
Željko Tomičić – Zagreb
Marija Buzov – Zagreb
Jadranka Boljunčić – Zagreb
Juraj Belaj – Zagreb
Saša Kovačević – Zagreb
Ivana Ožanić Roguljić – Zagreb
Siniša Krznar – Zagreb
Tajana Sekelj Ivančan – Zagreb
Tatjana Tkalčec – Zagreb
Andreja Kudelić – Zagreb
Marina Ugarković – Zagreb
Hrvoje Kalafatić – Zagreb
Katarina Botić – Zagreb

Novi Perkovci - Krčavina 2006.

snimio: D. Periša

Novi Perkovci - Krčavina 2006.

ZMN, Našice 2016.

HRZZ projekt IP-11-2013-3700

Krčavina 2006.

Krčavina 2006.

Gradac Našički 2011.

Branjevina - Pavlovac 2015.

Stipanovci 2016.

HRZZ projekt IP-11-2013-3700

Rozmajerovac - Grad 2015